

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 146

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Βασίλειο - Νικόλαο
Υψηλάντη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2931/23.12.2020 Ερώτηση με θέμα:
«Επιστροφή αγαλμάτων στην Κάλυμνο»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 2931/23.12.2020 Ερώτησης του Βουλευτή, κ. Βασιλείου - Νικόλαου Υψηλάντη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Την 1η Μαΐου 2011 με το ΑΠ 3010/2/2526-δ'/1.5.2011 έγγραφο της Δ/σης Ασφαλείας Αττικής παραδόθηκαν στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο για εξέταση και φύλαξη οκτώ (8) μαρμάρινα αντικείμενα, τα οποία είχαν κατασχεθεί την 29η Απριλίου 2011. Εν συνεχεία, σχηματίστηκε δικογραφία εις βάρος τριών κατηγορουμένων κατά παράβαση του Ν. 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», η οποία εστάλη στις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές. Για την συμπλήρωση του φακέλου της δικογραφίας συγκροτήθηκε Τριμελής Εκτιμητική Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73, παρ. 11 του Ν. 3028/2002, η οποία καθόρισε τη χρηματική αξία των αντικειμένων.

Στο ανωτέρω έγγραφο της Δ/σης Ασφαλείας Αττικής δεν αναφερόταν η προέλευση των έργων, ενώ από το συνημμένο στο συγκεκριμένο έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών με θέμα «Αποστολή συνοδείας – Υποβολή δικογραφίας» προέκυπτε ότι τα έργα κατασχέθηκαν στην Αττική, όπου οι δύο εκ των κατηγορουμένων είχαν μεταβεί από την Κάλυμνο και τη Ρόδο αντίστοιχα.

Τα έργα, μία μαρμάρινη ανδρική κεφαλή, ένας μαρμάρινος ανδρικός κορμός με τη συγκολλούμενη γενειοφόρο κεφαλή του, πέντε μαρμάρινα ειδώλια της Νεολιθικής-Πρωτοκυκλαδικής ΙΙ περιόδου και ένα μαρμάρινο αγγείο της Πρωτοκυκλαδικής Ι περιόδου, καταχωρίστηκαν με αρ. 7,1 - 7,8/2011 στο Βιβλίο Εισαγωγής του ΕΑΜ, όπου φυλάσσονται έως σήμερα. Σχετικά με τα αναφερόμενα στην Ερώτηση γλυπτά, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ θα προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για την τεκμηρίωση της ανεύρεσής τους στην Κάλυμνο.

Η υπόθεση εκδικάσθηκε από το Β' Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Αθηνών και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 281/2020 Απόφαση. Ωστόσο, επί της Αποφάσεως αυτής έχει ασκηθεί έφεση και η υπόθεση πρόκειται να εκδικασθεί σε δεύτερο βαθμό στο Πενταμελές Εφετείο Αθηνών. Κατόπιν των ανωτέρω, όταν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την απόδοση ή μη των έργων στο Ελληνικό Δημόσιο, θα συντελεσθούν οι νόμιμες διαδικασίες για τον τόπο οριστικής έκθεσης και φύλαξής τους.

Αναφορικά με τα χάλκινα έργα, σας γνωρίζουμε ότι στο Μουσείο Καλύμνου εξετίθετο η χάλκινη κεφαλή ηγεμόνα (ΑΜΚ 3901) και δύο χάλκινα πόδια (ΑΜΚ 3902-Α & 3902-Β). Στις

11.9.2015 τα δύο χάλκινα πόδια μεταφέρθηκαν στα εργαστήρια συντήρησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, για να διερευνηθεί εάν συνανήκουν με κορμό χάλκινου έφιππου θωρακοφόρου [ΒΕ 2009/28], που παραδόθηκε στην Εφορεία από επαγγελματίες αλιείς το 2009 και δηλώθηκε ότι προερχόταν από τη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου.

Στις 11.4.2016 τα δύο χάλκινα πόδια του Μουσείου Καλύμνου και ο κορμός του έφιππου θωρακοφόρου της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων μεταφέρθηκαν στα Εργαστήρια Συντήρησης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και στις 29.9.2016 συγκροτήθηκε τετραμελής εκτιμητική Επιτροπή, με έργο την εκπόνηση μελέτης σχετικά με την ανάταξη του κορμού χάλκινου ανδριάντα «Έφιππου Θωρακοφόρου». Επιπλέον, στις 5.5.2017 ακυρώθηκε η προγραμματιζόμενη για τις 6.5.2017 επιστροφή της κεφαλής του ηγεμόνα στο Μουσείο Καλύμνου και παρατάθηκε η παραμονή της στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, κατόπιν αιτήματος της παραπάνω επιτροπής, δεδομένου ότι υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ότι αποτελεί και αυτή μέρος του ίδιου αγάλματος.

Από τα μέλη της Επιτροπής κρίθηκε αναγκαίο να πραγματοποιηθεί, στο πλαίσιο προσπάθειας ανάταξης του χάλκινου θωρακοφόρου, δειγματοληψία για αναλύσεις των κραμάτων σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», η οποία εγκρίθηκε στις 24-07-2017. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Τμήματος Συντήρησης, Χημικών και Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, για να ολοκληρωθεί το έργο της Επιστημονικής Επιτροπής εκκρεμούν τα εξής:

- Εμπειριστατωμένη τεχνολογική μελέτη σε σύγκριση με βιβλιογραφικά δεδομένα από άλλα σύγχρονα αγάλματα.

- Ακτινογράφιση της κεφαλής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο ΕΑΜ.

- Συμπληρωματική δειγματοληψία από την κεφαλή και ανάλυση με τις ίδιες τεχνικές στο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

- Μελέτη περί των αναλογιών του αγάλματος.

Κατόπιν οδηγίας μου, οι συναρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ μεριμνούν προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες για την προσπάθεια ανάταξης του χάλκινου θωρακοφόρου, οι οποίες εκκρεμούν από το 2015. Κατόπιν ολοκλήρωσης του ανωτέρω έργου, θα εξετασθεί ο χώρος οριστικής φύλαξης των αρχαιοτήτων, προκειμένου να πληρούνται οι αναγκαίες συνθήκες για την απόλυτη προστασία τους.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
4. ΕΦΑ Δωδεκανήσου
5. ΔΣΑΝΜ
6. ΕΑΜ
7. ΔΤΠΠΑ
8. ΔΑΜΕΕΠ